

Hei du, Irina Lee, du hindret meg i å kjøpe meg nye støvletter, skriver **Trude Ringheim**.

Kvinnesykdommen

I sidesynet oppdaget jeg et par svarte, lekre støvl etter på Bianco. Vips, jeg har gått inn og spurt etter min størrelse, vips, støvlettene sitter godt og kult på foten, hele dama blir med ett litt kulere og jeg føler meg klar for høsten. Det er klart at dama med så kule støvletter får en bra høst.

Shoppingbremsen ble satt på i siste øyeblikk. Jeg har 600 kroner på kontoen. Kjøper jeg støvlettene, må jeg gjemme dem unna ut måneden for å unngå irritasjon i heimen. Dessuten har jeg fire par støvletter i skapet.

Det var ikke Miljøpartiet De Grønne og akutt miljøbevissthet som for min del resulterte i avbrutt shoppingtilfredsstillelse. Derimot hadde jeg en halvtime tidligere fått boka til journalist Irina Lee, «Shoppingfri», i hånda under en boklansering. På vei ut av Bianco diskuterte jeg med meg selv: «Er det mest patetisk å kjøpe noe jeg ikke trenger når jeg er blakk? Eller er det enda mer patetisk å la seg påvirke av ei inspirasjonsbok mot shopping?»

Tre venninner møttes i januar 2012 på puben Lorry, og det ble en kveld med elleville og pinlige shoppingbetroelser, forteller Irina Lee. Det viste seg at venninene hadde flere klesplagg med prislappen på i skapene sine, og skuffer og boder fulle av mer eller mindre unødvendige gjenstander. Før rødvingglassene var tomme, hadde venninene startet prosjekt Stop Shop 2012.

I den første tida som tørrlagt shopper, boblet Irina over av glede og energi. Hun følte seg lettet. Tid og energi ble frigjort. Hun forteller lystig om opp- og nedturen i sin nye shoppingfrie tilværelse - og om sprekken som selvsagt kom. Som journalist serverer hun også fakta og intervjuer med eksperter på forbrukeratferd, konsum og miljø.

Jeg liker veldig godt at Irinas prosjekt ikke er strengt. Hun er langt fra en streng asket eller moralist

som flytter på landet og dyrker egne grønnsaker. Hun tror ikke at hun redder verden. Og ja, livet ble bedre uten shopping. Irina ble en gladere og langt mer miljø- og samfunnsbevisst person og et bedre forbilde for sine barn, mener hun. Og ja, hun tok et år til.

Jeg tenker litt på støvlettene. Det er jo ikke for seint. Det har lenge fascinert meg at kvinner bruker shopping til så mangt. Vi vil kjøpe noe nytt for å føle oss vakre. Fordi vi fortjener det. Mange av oss bruker shopping som belønning. Vi føler oss beslutningsdyktige og effektive når vi handler. Ei venninne kjøpte ny drakt før jobbintervjuet og ei dyr veske etter det vellykkete jobbintervjuet.

Shopping kan føles som omsorg, for mor dekker ungenes behov for vinterstøvler lenge før den første snøen faller. Barn får alt de trenger, uten å skrive ønskelister, men er det egentlig så bra?

Mor fyller skap, mor fyller hyller med pyntegjenstander. For kosens skyld kjøper kvinner stadig flere nye puter til sofaen. Og mange kvinner unngår å legge på seg, røyke eller å gå til psykolog når de er slitne eller deprimerte - fordi de shopper i stedet.

Shopping som identitet og markør. Shopping som avspenning. Og som spenning, for eksempel når vi er i utlandet. For ikke å snakke om shopping som jakt, du kjenner igjen det ville, konsentrerte jaktblikket fra kvinnelige jegere mellom stativene. Shopping som spareprosjekt, altså å handle ekstra og hamstre når det er salg, og jammene snakker vi sparing.

Å få kvinner til å handle mindre er med andre ord nesten et umulig prosjekt.

Irina, jeg er på gli. Jeg er nesten med. Prosjektet ditt appellerer til meg. Og nå er jeg uansett blakk.

Men brukbutikker, loppemarkeder og Ikea må jeg få beholde. •

trude.ringheim@dagbladet.no

«Barn får alt de trenger, uten å skrive ønskelister, men er det egentlig så bra?»

Trude Ringheim